

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Червонокам'янська сільська
рада Олександрійського району
Кіровоградської області**

вул. Сухінова, 7, с. Червона Кам'янка,
Олександрійський район,
Кіровоградська область, 28063

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України у відповідності до статті 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Червонокам'янської сільської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Червонокам'янської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект) та документи, що надані до нього супровідним листом Червонокам'янської сільської ради.

За результатами проведеного аналізу рішення, експертного висновку постійної комісії Червонокам'янської сільської ради з питань бюджету, фінансів, власності, інвестиційної діяльності та приватизації щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу до Проекту (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом на території Червонокам'янської сільської ради встановлюються місцеві податки і збори, а саме: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; плата за землю; єдиний податок; туристичний збір; акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання підакцизних товарів.

Відповідно до пунктів 10.2. та 10.3 статті 10 ПКУ місцеві ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Встановлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

Державна регуляторна служба України

ВІХ №5270/0/20-17 від 06.07.2017

Разом з тим, у розділі III Проекту встановлюється акцизний податок з роздрібної реалізації підакцизних товарів та обов'язкові елементи такого податку.

Відповідно до пункту 9.1. статті 9 ПКУ акцизний податок віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Згідно з підпунктом 215.3.10 пункту 215.2 статті 215 ПКУ, акцизний податок для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, реалізованих відповідно до підпункту 213.1.9 пункту 213.1 статті 213 ПКУ, становить 5 відсотків.

Пунктом 12.3. статті 12. ПКУ визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом.

Таким чином, встановлення рішенням сільської ради акцизного податку, що є загальнодержавним податком та встановлюється ПКУ, не відповідає вимогам статті 10 та 12 ПКУ.

Виходячи з вищезазначеного, діючим законодавством не передбачено у органів місцевого самоврядування повноважень щодо встановлення акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів.

Отже, розділ III Проекту пропонуємо виключити з метою уникнення дублювання Кодексу.

Згідно з вимогами підпункту 12.3.2. пункту 12.3. статті 12. ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Разом з тим, в Проекті при встановленні земельного податку (пункт 1.3. розділу I), єдиного податку (пункт 2 розділу I), туристичного збору (пункт 1 розділу II) визначено не всі необхідні елементи, наприклад, платники податку, об'єкт та база оподаткування, податковий період, порядок обчислення податку, порядок та строки сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Пропонуємо привести зазначені пункти Проекту до вимог статті 12 ПКУ, зазначивши в них обов'язкові елементи податків і зборів, визначенні статтею 7 ПКУ.

Пунктом 1.3. розділу I Проекту встановлюється плата за землю.

Відповідно до підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Враховуючи, що пунктом 1.3. розділу I Проекту встановлюються ставки земельного податку (згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем, пунктом 288.5 цієї статті визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати) пропонуємо викласти назву пункту 1.3. у наступному вигляді, «Земельний податок».

Підпунктом 1.3.1 розділу I визначається, що ставка земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження), визначається відповідно до ст.274 Податкового кодексу України (зі змінами) (далі - Кодекс).

Ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (таблиця 1), а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки (таблиця 2) (підпункт 1.3.1.1.)

Ставки земельного податку за земельні ділянки, розташовані межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, визначено пунктом 277.1 статті 277 Кодексу

Ставка податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, встановлюється у розмірі 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області (таблиця 3)(підпункт 1.3.1.2. розділу I).

Відповідно до вимог ПКУ (пункт 284.1. статті 284) органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Враховуючи те, що статтями 274, 277 ПКУ встановлюються (у відсотках) межі ставок за земельні ділянки нормативну грошову оцінку яких проведено та земельних ділянок, що знаходяться поза межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, а в таблицях 1 – 3 Проекту встановлюються їх фіксовані розміри ставки (у відсотках) земельного податку, рекомендуємо з метою уникнення дублювання норм ПКУ виключити з тексту проекту нечіткі межі ставок із одночасним зазначенням фіксованих розмірів.

Разом з тим, Таблицею 1 зазначеного пункту, якою встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, ставка податку визначається відповідно до категорії земельної ділянки та оформлення документів на право власності. При цьому ставки податку для тих, хто оформив документи на право власності, і тих, хто не оформив такі документи, є різними.

Частиною 9 статті 79¹ Земельного кодексу України встановлено, що земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

Одним з принципів податкового законодавства України (стаття 4 ПКУ) є рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів

податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу.

Крім того, ПКУ не регулюються розміри ставок земельного податку залежно від оформлення документів на земельні ділянки.

Таблицею 1 також встановлюються ставки земельного податку для земель комерційного призначення.

Разом з тим, частиною 1 статті 19 Земельного кодексу України, якою визначаються категорії земель, не визначено земель «комерційного призначення».

Натомість, пунктом 274.2. статті 274 ПКУ визначено, що за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки.

Отже, пропонуємо привести перелік категорій земель, за які встановлюється земельний податок, до вимог Земельного та Податкового кодексів України.

Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у проекті рішення врахувати місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, та дотриматися вимог підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ (в таблицях 1, 2, 3).

Таким чином, Проект потребує доопрацювання з метою приведення його положень у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, та потребують приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Про підготовці АРВ до Проекту розробником не повною мірою враховано вимоги Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються причини виникнення проблеми; обґрунтування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів; суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Натомість, у розділі 1 АРВ не визначено проблеми з урахуванням особливостей громади, які пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, їх важливість та причини виникнення.

Розробником не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема має найбільший негативний вплив, що не відповідає принципу доцільності.

2. У пункті 3.1. розділу 3 АРВ в описі Альтернативи 1 «Відсутність регулювання» зазначено, що у разі не встановлення рішенням органу місцевого самоврядування місцевих податків і зборів, передбачених пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України, такі податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Податковим кодексом України за мінімальними ставками.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, розробником не враховані усі складові Альтернативи 1, а при визначенні оцінки впливу для держави, громади та суб'єктів господарювання кожної альтернативи не наведено жодних цифрових показників, що не дає можливість оцінити досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

3. У таблиці оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання вказано, що зазначене регулювання поширюється на 28 суб'єктів господарювання: 2 великих, 14 середніх, 11 малих та 1 мікропідприємство, що відповідає даним таблиці «Показники результативності регуляторного акта» та розділу 2 Тесту малого підприємництва (М-тест). Однак, питома вага малих та мікропідприємств у загальній кількості розрахована невірно.

Разом з тим, в розділі 3 АРВ відсутній Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту (вказаний розрахунок проводиться згідно з додатком 2 до Методики). Також відсутня таблиця, у якій зазначаються сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва за визначеними альтернативами.

Відсутність вказаних розрахунків не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави.

Відповідно до таблиці «Надходження по місцевим податкам та зборам» у 2018 році до місцевого бюджету планується залучити:

податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 2 тис.грн.

земельний податок – 900 тис.грн.

єдиний податок – 1 775 тис.грн.

Враховуючи, що під дію акта на території Червонокам'янської сільської ради підпадає 12 суб'єктів малого та мікропідприємництва (платники єдиного податку I та II груп), то кожен суб'єкт щомісяця буде сплачувати в середньому 12 326,39 грн. єдиного податку. Але, максимальна сума єдиного податку, що може сплачуватися платниками другої групи спрощеної системи оподаткування (за максимальними ставками відповідно до ПКУ) складає 640,00 грн.

Таблицею розділу 7 АРВ, що визначає показники результативності регуляторного акта, встановлено, що дія акту поширюється на 12 суб'єктів господарювання, при цьому сумарні річні надходження до бюджету складають 2 683,7 тис.грн. на рік, що в середньому на одного суб'єкта господарювання дорівнює 233 тис.грн. на рік, що є доволі великою сумою для підприємців сільської ради та потребує запровадження корегуючих заходів.

При цьому, відповідно до таблиці розділу 3 Тесту малого підприємництва (М-тесту) «прямі» витрати 12 суб'єктів малого підприємництва складають 5 тис.грн. на кожного, сумарно 60 тис.грн.

Таким чином, цифрові показники таблиць АРВ (з М-тестом) не узгоджуються між собою, та потребують уточнення розрахунків з урахуванням вимог ПКУ та кількості суб'єктів господарювання.

В розділі 3 Тесту малого підприємництва також не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, якими можуть бути:

- процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) - *витрати часу визначаються під час проведення консультацій;*
- процедури організації виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності) - *витрати часу визначаються під час проведення консультацій.*

Також в АРВ відсутні обґрунтування запропонованих проектом рішень розмірів ставок місцевих податків (наприклад, з врахуванням платоспроможності суб'єктів господарювання), а також алгоритм їх визначення.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Зазначене вище не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Підсумовуючи наведене вище розробником не доведено відповідність проекту регуляторного акту вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а

також принципу збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

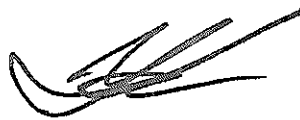
Додатково повідомляємо, що при підготовці Експертного висновку до Проекту постійною комісією Червонокам'янської сільської ради з питань бюджету, фінансів, власності, інвестиційної діяльності та приватизації не зазначені дати оприлюднення повідомлення та проекту регуляторного акта, кінцева дата строку для прийняття зауважень та пропозицій, що не дає можливості підтвердити додержання розробником Проекту принципу прозорості та врахування громадської думки.

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Червонокам'янської сільської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Червонокам'янської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта та відповідності його принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
служби України

К.М. Ляпіна